

Promo-LEX a prezentat două rapoarte tematice cu privire la drepturile omului

La 27 aprilie 2017, Asociația Promo-LEX a prezentat două rapoarte tematice privind drepturile omului în Moldova, inclusiv regiunea transnistreană:

[Dreptul la libertate și la siguranță și Dreptul de a nu fi supus torturii și relelor tratamente](#). Rapoartele se referă la perioada anului 2016.

[Raportul – Dreptul la libertate și la siguranță în Republica Moldova](#), conține o analiză a modului în care este protejată libertatea persoanei împotriva arestării sau detenției arbitrare sau abuzive. Potrivit constatărilor raportului, începând cu anul 2011 se atestă o tendință de creștere constată a aplicării arestului preventiv. În 2016 aproximativ 8000 de persoane s-au aflat în custodia sistemului penitenciar, dintre care circa 20% sunt preveniți. Autorii raportului menționează că de cele mai dese ori instanțele de judecată motivează destul de general și abstract încheierile de arest preventiv.

Cu referire la regiunea transnistreană, autorii au subliniat constatările din Hotărârea Curții Europene pentru Drepturile

Omului în cauza *Mozer c. Moldova și Federația Rusă* din 23.02.2016. Astfel potrivit hotărârii: "Instanțele judiciare" și alte "autorități" din regiunea transnistreană nu sunt în drept să dispună arestul sau detenția persoanelor având în vedere faptul că acestea fac parte dintr-un sistem care operează „în temeiul unei constituții și legislații” ce nu reflectă o tradiție judiciară compatibilă cu CEDO pentru a permite persoanelor să beneficieze de garanțiile acesteia.

„Arestul preventiv trebuie să fie o excepție și nu o normă. La aplicarea arestului preventiv organul de urmărire penală, dar și instanțele de judecată de multe ori ignoră faptul că această măsură este una din cele mai severe, iar potrivit jurisprudența CtEDO poate fi utilizată doar în cazul în care este imposibil de aplicat o altă măsură alternativă arestării. În regiunea transnistreană situația e încă și mai gravă, deoarece în acest teritoriu nu există careva organe legitime care să se pronunțe asupra detenției” a subliniat avocatul Promo-LEX Nicoleta Hriplivii.

[Al doilea raport se referă la analiza dreptului de a nu fi supus torturii și relelor tratamente.](#) Autorii au prezentat date statistice cu privire plângerile persoanelor referitoare la tortură și rele tratamente înregistrate în anul 2016. Au fost subliniate carențele ce persistă la capitolul detenției persoanelor în incinta penitenciarelor, principalele probleme fiind legate de: suprapopularea penitenciarelor, infrastructura învechită, rata de încarcerare ridicată, calitatea asistenței medicale.

În anul 2016, dreptul de a nu fi supus torturii în regiunea transnistreană nu a cunoscut evoluții pozitive. O astfel de concluzie rezultă din lipsa unor progrese evidente la nivel de politici locale în domeniul prevenirii torturii, plângerile parvenite în legătură cu aplicarea torturii, pasivitatea ombudsmanului local, etc

Conform informației publicate de împuternicitul pentru

drepturile omului din regiunea transnistreană, în anul 2016 în instituțiile de detenție din regiune erau plasate aproximativ 2000 de persoane. Nu este cunoscut numărul persoanelor deținute în izolatoare de detenție preventivă. Astfel, rata de încarcerare actuală din regiunea transnistreană este cea mai mare din Europa și cel puțin a 6-a în lume.

„Există deficiențe serioase în procesul de prevenire și investigare a infracțiunilor de tortură și rele tratamente comise în instituțiile psihiatrice și rezidențiale. Principalele probleme legate de investigarea maltratării în instituțiile psihiatrice se referă la: refuzul de a porni investigații în urma depunerii plângerilor de către persoanele cu dizabilități mintale sau care sunt asociate cu acestea și audierea ineficientă a victimelor, martorilor și altor persoane, dar și imposibilitatea evaluării psihologice a suferințelor victimelor torturii și tratamentelor inumane sau degradante în instituțiile psihiatrice” , susține avocatul Promo-LEX Vadim Vieru.

Rapoartele conțin și o serie de recomandări care vizează autoritățile centrale precum Parlamentul și Guvernul Republicii Moldova, dar și alte ministere și instituții de resort.

Rapoartele au fost elaborate în cadrul proiectului “Consolidarea respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova”, implementat de Asociația Promo-LEX, cu suportul financiar al National Endowment for Democracy (NED).